

EVALUERING UIB

UJO668 Teknologi, kunstig intelligens og gravejournalistikk

Vår 2024

Oppbygning av masteremnet

Tre fysiske samlinger på MCB/NG5: 5.-6.2, 7.-8.3 og 18.-19.4

Eksamen: Emneoppgave

Studenter:

17 studenter fra NRK (6), TV2 (1), Sunnmørsposten, Tendens, forskning.no, Bergens Tidende, Adresseavisen, Stavanger Aftenblad, Moss Avis, VG, E24 og Sunnmørsposten

De kommer fra ti fylker: Vestland, Oslo, Møre og Romsdal, Innlandet, Troms, Finnmark, Trøndelag, Rogaland, Østfold og Telemark

Kjønnfordeling: 8 kvinner, 9 menn

Hva lærte studentene:

1) Teori: Diskutera ny teknologi

Å diskutera kreftene bak teknologiutviklinga både muntleg og skriftleg. Kandidaten skal utvikla ei nyansert forståing av korleis ny teknologi, slik som generativ kunstig intelligens, gir gravejournalistikken både nye muligheter og nye begrensingar. Kurset er basert på dialog mellom studentane og faglærarane. Me diskuterer korleis forholdet er mellom teknologi og samfunn, og dette gjer me ved hjelp av innføring i etablerte teoriar og praktiske utprøving. Me tek for oss journalistikken generelt og gravejournalistikken spesielt.

2) Praksis: Laga ein prototype

Å formulera eit praktisk forslag til korleis kunstig intelligens kan brukast i din redaksjon, tilpassa til dei tekniske og sosiale forholda du jobbar under. Prototypen skal skissera eit graveprosjekt som redaksjonen skal kunna satsa på, og prosjektet skal gjera bruk av kunstig intelligens-teknologi til datainnsamling og/eller presentasjon.

Du utviklar ei nyansert forståing av kva potensial kunstig intelligens har i gravejournalistikken. Sidan du sjølv skal laga eit forslag til ei ny KI-journalistisk løysing, vil du få ei konkret forståing av korleis dataverktøy pregar journalistikken. Du lærer å formidla avanserte journalistiske og tekniske målsetjingar til eit interessert publikum, Dei som skal vurdere prototypen må kunna sjå kva slags ressursar som trengst for å realisera den som eit produkt, og kva slags samfunnsnytte den kan føra til. Du får ei nyansert forståing av kor mange faktorar som inngår i utviklinga av ny teknologi, og vil kunna få inspirasjon til å laga eigne prosjekt no og i framtida.

Deltagernes evaluering

Evaluering ble sendt ut etter de hadde fått karakter på emneoppgaven. 17 av 17 har svart.
(Evalueringsskjemaet ble sendt ut etter at dei hadde fått sensur.)

På en skala fra 1 (Veldig dårlig/lite) til 5 (Veldig bra/mye) ble tilbakemeldingene som følgende:

	Snitt	Modus (det tallet som kommer oftest)
1. Informasjon før studiestart: Hvordan var informasjonen om innhold og det praktiske?	4,2	4
2. Forelesninger Lars Nyre: "teoretisk introduksjon til kurset. To motsette teoriar om teknologi som de skal bruka i arbeidet med å utvikla ein prototype på eit graveprosjekt."	4,4	5
Inas Hamdan, Sydsvenskan: "Sydsvenskan avdekking av AlJazeera. Slik brukte jeg kunstig intelligens for å avsløre AlJazeera si arabiske rapportering om Sverige."	4,0	4
Lars Nyre: "Sensurinstruksen for kurset. Ein sensurinstruks gir forutsigbare vilkår både for studentar og sensorar."	3,9	4
Espen Reiss Mathiesen, førstelektor Universitetet i Stavanger: "Praktiske erfaringar: Framtidsscenarioer frå norske journalistar basert på bokprosjektet Gunstig intelligens."	3,7	4
Lars Nyre: "Metodisk introduksjon til prototyping. Kva er ein prototype? Kva er poenget med å jobba slik?"	4,1	4
Lasse Lambrechts, BT: "Slik gjør du det. Lasse introduserer to KI-verktøy og forklarer hvordan de kan brukes til gravejournalistikk."	4,7	5
Lars Nyre: "Akademisk skriving. Korleis bør ei akademisk oppgåve skrivast. Kopling til sensurinstruksen."	3,9	4
Nick Diakopoulos (på Zoom): "Generative AI in the Newsroom. Prompt strategies, use-cases, and ethical guidelines. Based on experiences working with news professionals and organizations."	3,5	4
Bjørnar Tessem, professor UiB: "Frå algoritmer til automatisk journalistikk"	3,8	4
Lars Nyre: "Idedugnad om bruk av teori i oppgåvene. Jacques Ellul sin teori om effektivitet"	4,3	5
Lars Nyre: Workshop om formulering av verdiforslag for prototypen og problemstilling for den akademiske analysen. Korleis kan du få desse to til å henga best mogeleg saman?	4,0	5
Sofie Svanes Flem, faktisk.no. Praktiske erfaringar med verifisering	3,5	4
Lasse Lambrechts med Asbjørn Leirvåg: Pitching av prototypene. Kva går prosjektet ut på og kva slags kunstig intelligens-funksjonar brukar du? 3-minuttars pitch i plenum med 3 minutt respons frå Lasse.	4,1	5
Malgorzata Agnieszka Cyndecka, førsteamanuensis, UiB: "Regulering og lovverk knytta til kunstig intelligens, med vekt på AI Act og GDPR-problemstillingar."	4,0	4
Lars Nyre: "Sosial forming av journalistikk. Kva seier teoretikarane?"	4,3	5
Læringsutbytte forøvrig. Hvor viktig har diskusjoner i plenum vært	4,6	5

Utvalg av kommentarer som speiler svarene godt:

Har du ytterligere vurderinger av forelesningene?

Jo mer jeg lærte, jo bedre ble også tidligere forelesninger.

KI er et enormt fagfelt, som er i konstant utvikling. Pensum og forelesninger fremsto tidvis utdatert og ufokusert, i stedet for å gå inn i kjernen av den revolusjonen bransjen vår står ovenfor

Skulle ønske meg flere muligheter til å diskutere problemstillinger med andre studenter.

God variasjon mellom forelesning og diskusjon. Kunne dog ønske meg noe mer praktisk KI-innføring.

Det viktigste jeg har lært på dette masteremnet er... (fullfør setningen)

Å tenke praktisk (prototyping) av mulig bruk av KI
at KI er et verktøy, og at det finnes viktige verdibasert for hvorfor og hvordan vi kan bruke dette verktøyet, at det er lurt å se bakover for å planlegge fremover.

å tenke på muligheter med KI og tenke stort

Viktigheten av å forstå teknologiens vesen og teoriene bak utvikling for å kunne smelte denne sammen med egen erfaring og delta og være med å forme journalistikken i en ny tid.

dypere forståelse for teorier om drivkreftene for teknologiutvikling.

Lage en prototype og muligheter innen kunstig intelligens

Å reflektere rundt bruken av kunstig intelligens i gravejournalistikk

Enkelte AI-verktøy og hvordan de kan brukes, vist av Lasse Lambrechts

Det minst viktige jeg har lært på dette masteremnet er... (fullfør setningen)

Jeg synes personlig at teoriene/teoretikerne var interessant(e). Imidlertid er det nok den delen jeg får minst praktisk nytte av i det daglige.

hvordan faktisk.no driver kildekritikk på bilder.

om algoritmer og dyplæringsystem fordi det ble for teknisk

akademisk skriving (greit nok, men her bør det etter min mening være rom for å friske opp, siden det er et erfaringsbasert og skal ha en praktisk innretning tett på vår hverdag)

Å se sammenhenger, historisk, kulturelt, politisk

Nok et foredrag om faktasjekk og osint. Sett mange ganger før.

Jeg synes alt var nyttig

Detaljer om GDPR som ikke er relevant for journalister

Utfordrende å treffe godt med konkrete foredrag når det er så ulik KI-kompetanse blant oss.

Teknologiteori

Var det noen tema du hadde forventet i masteremnet, men som ikke ble dekket?

Trodde kanskje at det skulle være mer direkte om praktisk bruk av KI i graving - konkrete eksempler på hvordan det er tatt i bruk og hvordan vi kan utnytte det videre innen gravejournalistikk.

Kanskje meir praktisk bruk av KI i journalistikk. Lære meir om verktøya som er og korleis bruke dei

Forventningene jeg fikk til emnet var at det skulle handle mer konkret om bruk av kunstig intelligens i gravejournalistikk og mer om etiske vurderinger og fallgruver knyttet til dette heller enn om man ser på verden med sosialkonstruktivismen eller teknologisk determinisme. Jeg synes jo likevel det faglige innholdet har vært interessant, men det kunne kanskje vært enda mer konkret retta mot journalistikken.

Mer konkret bruk i arbeidshverdagen.

Mer konkret hvordan redaksjoner rundt om bruker KI. Erfaringer og innsikt.

	Snitt	Modus (det tallet som kommer oftest)
4. Emneoppgave	4,0	4
Informasjon i forkant av emneoppgave		
Veiledning av emneoppgave	3,9	5
5. Hvor viktig har følgende vært:	4,0	4
*Gratis lunsj servert ved start og slutt		
* Middagsavtale på kvelden	3,8	4
6. Oppsummert	3,4	3
I hvilken grad var innholdet i masteremnet i tråd med forventningene?		
Hvordan var utbyttet av masteremnet?	3,8	4
Vil du anbefale masteremnet til andre journalister?	3,9	5

Dersom jeg skulle foreslå endringer/forbedringer på dette kurset, måtte det være at... (fullfør setningen)

Er kanskje et uløselig problem... men kjenner at det er et spenningsforhold mellom teori/teoretikere/akademiske og det mer praktisk matnyttige som man kan bruke direkte inn i jobben. Det blir fort det siste man bruker tid og krefter på. "Alle" etterspør praktisk bruk av KI - ingen bryr seg med hvilke teoretikere som best har formulert teorier om drivkreftene bak den teknologiske utviklingen. Er det mulig å gjøre teoridelen mer matnyttig i forhold til det daglige arbeidet som journalist?

Mer hands-on. Kan være utfordrende å prototype uten å gjøre det rent praktisk. Vanskeligere å forstå begrensningene dersom det bare baserer seg på teori.

Mye mer praktisk, og å øve på hvordan bruke AI-verktøy som journalist. Jeg ville mye heller ha brukt mindre tid på å utforske en rekke forskjellige verktøy enn å fordype meg i ett hypotetisk prosjekt, slik oppgaven var.

Alt i alt vil jeg si at...

jeg har lært utrolig mye, og andre ting enn forventet.

Teoritung, men det må vel til når det er et univeristetsemne?

I en erfaringsbasert master forventer jeg mindre detaljstyring av hva vi skal fordype oss i gjennom oppgaven, og når man inviterer til et masterkurs i KI, er det dumt å bruke mesteparten av forelesningstiden på å snakke om noe helt annet.

Godt kurs, med god bruk av tid.

Kurset har vært bra og forventningene ble mer forståelig etter siste samling og sensurinstruksen ble endret

Dette var en nyttig og stimulerende erfaring, gav meg økt forståelse og følelse av mestring og styrket troen på menneskelig intelligens sine forutsetninger til å prege utviklingen.

Evaluering intern 24.6.24

Til stades: Lars Nyre, Asbjørn Leirvåg, Lasse Lambrechts og Astrid Dalehaug Norheim

Hovudoppsummering:

Eit godt gjennomført kurs med svært engasjerte studentar. Medianen på nesten alle førelesingar er 4 eller 5 (av toppscore 5). Det er einskilde lågare score, noko som ofte er knytt til kva forventningar studentane hadde og at dei ikkje interesserer seg spesifikt for jus el.

Vi hadde to digitale førlesingar: Ein fordi vi ikkje vurderer det som økonomisk eller klimamessig bærekraftig å fly ein førelesar frå Chicago til Bergen. Ein fordi førelesaren av sjukdomsomsyn ikkje kunne møte fysisk. Vi ser at studentane føretrekk i stor grad å ha førelesarane fysisk til stades.

Vår vurdering er at det har vore eit interessant masteremne på eit felt som er i rykande utvikling, men der også forvetningane til kva ein skal lære av verktøy og løysingar er veldig høge, og ofte utanfor studentane si rekkevidde.

Vi merker oss at mange vart utfordra langt ut over komfortsona i det dei sjølv skulle byggje ein prototyp, men også at det landa veldig godt i siste samling.

Den tette oppfølginga undervegs med leveringar og tilbakemeldingar på kvar samling ser ut til å vere ein svært god måte å jobbe på, noko som også viser på dei høge karakterane.

Bergen 29.6.24

Astrid DN